

Indledende redegørelse for retsforskrifternes indhold

Med hjemmel i EØF-traktatens art. 54, stk. 1, og art. 63, stk. 1, har Rådet vedtaget en »almindelig plan om ophævelse i begrænsninger i etableringsfriheden« og »en almindelig plan for ophævelse af begrænsninger i den frie udveksling af tjenesteydelser.« Planerne skulle for hver enkelt kategori fastsætte de almindelige vilkår for gennemførelsen af liberaliseringen. De blev begge vedtaget den 18. december 1961. I fortsættelse heraf har Rådet udstedt 39 direktiver og to forordninger.

Ifølge de almindelige planer skal det samtidig med udarbejdelsen af liberaliseringsdirektiver for hver enkelt erhvervsgrænse undersøges, om der forud for, samtidig med eller efter ophævelse af begrænsninger i etableringsfriheden bør ske gensidig anerkendelse af eksamensbeviser m. v. og harmonisering af retsreglerne om optagelse og udøvelse af den pågældende næring. Indtil en gensidig anerkendelse af eksamensbeviser eller en harmonisering er gennemført, kan indføres en overgangsordning, der skal lette optagelse og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed, og sikre, at fordrejninger undgås. Varigheden af en sådan ordning og betingelserne derfor skal fastsættes ved direktivernes udarbejdelse.

Ved liberaliseringen af de enkelte erhvervsgrænse udfærdiges ofte både et »liberaliseringsdirektiv«, der fastlægger de almindelige regler for liberaliseringen, og et »overgangsdirektiv«, hvori fastsættes nærmere overgangsforanstaltninger som gældende for tiden indtil en gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og lignende eller en harmonisering af de i medlemslandene gældende bestemmelser har fundet sted. På det selskabsretlige område forudser traktaten en samordning af den del af selskabsretten, der beskytter selskabsdeltagere og trediemænd, jfr. afsnit IV nedenfor.

I det følgende omtales de to almindelige planer.

I de almindelige planers 1. afsnit defineres, hvem retten til etablering og udførelse af tjenesteydelser skal tilkomme. I overensstemmelse med traktatens art. 52 og 59 er det gjort til en betingelse for at kunne udføre tjeneste-

ydelser eller oprette filialer eller datterselskaber, at fysiske personer er bosat inden for Fællesskabernes territorium, og at selskaber, der kun har vedtægtsmæssigt hjemsted i Fællesskabet, også må have faktisk og vedvarende tilknytning til erhvervslivet i en medlemsstat eller i et oversøisk land eller territorium.

I planernes 2. afsnit behandles regler om indrejse og ophold og – for så vidt angår tjenesteydelser – tillige udrejse. Disse regler er nærmere uddybet i to rådsdirektiver af 25. februar 1964 (nr. 64/220 og nr. 64/221).

EØF-traktaten indeholder almindelige bestemmelser om gradvis gennemførelse af liberalisering. Traktaten opregner i art. 54, stk. 3, nogle emner, som Rådet og Kommissionen i særlig grad skal have opmærksomheden henvendt på. Herunder hører erhvervelse og udnyttelse af grundejendomme, harmonisering af selskabsretlige regler om beskyttelse af selskabsdeltagere og trediemænd, liberalisering af betingelserne for oprettelse af agenturer, filialer og datterselskaber og for repræsentation i disses styrelses- og tilsynsorganer, samt sikring mod at medlemsstaternes støtteordninger skaber ulighed i adgang til etablering.

Den almindelige plan om ophævelse af begrænsninger i adgangen til etablering opregner i 3. afsnit en række eksempler på etableringsretlige restriktioner, som ikke må anvendes alene over for andre medlemsstaters statsborgere. I denne opregning nævnes bestemmelser, som forbyder udlændinges udøvelse af bestemte erhverv, eller som gør adgangen til erhvervsudøvelsen vanskelig for dem ved at kræve særlig tilladelse eller dokument udstedt, stille særlige betingelser, forlange forudgående ophold eller en vis faglig prøvetid i landet, eller ved at pålægge særlige byrder i form af skatter, depositum eller kaution. Der må heller ikke lægges statsborgere fra de øvrige medlemsstater specielle hindringer eller vanskeligheder i vejen for at få adgang til forsynings- eller afsætningsmuligheder, til særlig uddannelse, som er af betydning for erhvervsudøvelsen, eller til at deltage i bestående eller nydannede selskaber, ligesom de skal ligestilles med